

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 337.

86de Møde.

Onsdagen den 29de Mai.

(Fortf.)

Sagb: Da jeg stillede dette Forslag, er kjendte jeg fuldtvel, at der paa Grund af den Stemning, som havde givet sig tilkjende her i Thinget, var særdeles lidet Haab om, at det kunde blive antaget, og at den virkelig levende og faste Overbeviisning, som jeg har om sammes Gavnlighed, ja, jeg kunde sige moralske Nødvendighed, er bygget paa Sandheder og Erfaringer, som det er vanskeligt at gjøre indlysende for Mand, som ikke selv have været Soldater. Naar jeg alligevel har stillet Forslaget, saa er det fornemmeligt af den Grund, at Sagens Vigtighed og Gavnlighed staaer saa klart og indlysende for mig, at jeg ikke aldeles kan udelukke Haabet om, at under en grundig Discussion vilde dog maaskee endeel af Medlemmerne paavirktes af samme Overbeviisning; men dernæst var det ogsaa, fordi jeg antager, at enhver Rigsdagsmand medbringer fra sin tidligere Virksomhed og Stilling altid et vist større eller mindre Forraad af Erfaring og Indsigt, som det er hans Pligt at udtale, hvor han troer det kan finde nyttig Anvendelse, hvad enten Thinget vil tage meget eller lidet Hensyn til hans Mening i den omhandlede Sag. Saaledes forekommer det mig nu netop, at, efterat de foregaaende Paragrapher have faaet et saa væsentligt forandret Indhold, saa er en Invaldestiftelse bleven i dobbelt Henseende, hvad jeg kalder en moralsk Nødvendighed; for det Første, af de almindelige Aarsager, som ligge til Grund for enhver saadan Stiftelse, nemlig dens Betydning for Militairretaten selv i Forening med det efter min Mening ikke uvigtige Statsøemed, at man saavidt muligt maa knytte enhver Stands Interesse til Standen selv, og ikke til et Liv eller en Fremtid, som ligger udenfor

samme; men dette er, som den ærede Ordfører bemærkede, allerede udviklet tidligere baade i og udenfor Thinget. Derimod maa jeg uforbeholdent henlede Thingets Opmærksomhed paa, at de foregaaende Paragraphers Indhold, og navnlig § Stes, har gjort en Invaldestiftelse dobbelt nødvendig idet man nemlig der har vedtaget, at alle Grader i Armeen skulle have samme Invaldepenston, er unægteligt et stort og vigtigt Antal af Invaliderne ubeløst fra at kunne af den Livrente, som stikkes dem, leve overeensstemmende med deres Stand og tidligere Stilling. For disse Invalider maa og vil Invaldestiftelsen absolut blive en høist gavnlig Indretning, thi det er en Sandhed, som Enhver, der har været Soldat, vistnok med mig vil stadfæste, at, saalænge Soldaten er i Tjenesten, saa kan han med stor Lethed finde sig i Savn og Mangler, som udenfor Tjenesten synes overordentlige, — og, naar Invaliden i en saadan Stiftelse seer sig omgivet af de vanlige Forhold, omgivet af Kammerater, der befinde sig under samme Raar, og saaledes i Gæt og Alt synes endnu at befinde sig i Tjenesten, da vil han vistnok snart med Resignation kunne finde sig i Opoffrelsen af Bequemmeligheder, som han aldrig i Tjenesten har været tilvant; men, i det Dieblit han derimod henvises til, under trange Raar at tilbringe sin Fremtid i Privatlivet, saa vil en uundgaelig Sammenligning mellem hans og hans tidligere Kammeraters Stilling gjøre ham hans Savn dobbelt tungt og hans Skjæbne bitter. Naar man har indvendt mod en saadan Stiftelse, at den vilde være mere bekostelig end den almindelige Forsørgelsesmaade, saa er dette naturligt, og jeg har heller aldrig benægtet, at nogen Opoffrelse vilde den jo altid medføre, men denne Opoffrelse er af en saa høist ubetydelig Størrelse, at jeg ikke synes, der bør tages Hensyn til samme, da Sagen selv er af saa stor Vigtighed.